

Noordwijk, 23 mei 2025

Van: Sportraad Noordwijk

Aan: College van B&W gemeente Noordwijk

c.c.: 

Betreft: advies m.b.t. de realisatie van een (multifunctionele) hal aan De Schelft

Geacht College,

Hiermee stuur ik u namens het bestuur van de Sportraad Noordwijk (SRN) het advies naar aanleiding van uw verzoek d.d. 13 mei 2025 inzake multifunctionele hal De Schelft. In aanvulling op uw verzoek hebben wij ook de informatieavond voor de gebruikers op 20 mei jl. bezocht. Op ons verzoek heeft de projectleider ook de aangepaste exploitatieprognose met ons gedeeld, waarvoor dank.

Ons advies bevat slechts beperkt een financiële analyse; in 2023 hebben wij uitgebreid stilgestaan bij de toen overlegde onderbouwing en het biedt naar onze mening weinig soelaas om daar ook dit keer uitgebreid bij stil te staan. Het doet ons deugd te constateren dat de verwachte groei van het inwoneraantal reeds nu materialiseert en ook in de toekomst zal stijgen, waar in het eerste rapport nog van krimp door vergrijzing werd gesproken.

Analyse

De scenariostudie geeft een goed beeld hoe een multifunctionele hal toegevoegd kan worden aan het in aanbouw zijnde zwembad. Opvallend zijn de aanzienlijk lagere kosten dan in 2023 voorzien werden; het toenmalige programma van eisen is hiervoor aanzienlijk uitgekleeft. Naar de mening van de SRN komt dit de haalbaarheid aanzienlijk ten goede. De lagere stichtingskosten leiden tot lagere exploitatiekosten, wat logisch is aangezien zo'n 65% van de exploitatiekosten door de kapitaallasten worden gevormd. Aangezien wij vermoeden dat voor de beoordeling van de exploitatielasten vooral naar de bezettingsgraad zal worden gekeken, plaatsen wij graag de volgende kanttekeningen bij de gepresenteerde cijfers:

1. De bezettingsgraad (in uren) toont een onderbenutting t.o.v. landelijke kengetallen. De verklaring hiervoor ligt slechts in het feit dat het onderwijs geen gebruik maakt(e) van De Schelft. Dit is het gevolg van het gevoerde beleid van de gemeente, aangezien bij iedere schoollocatie een eigen sportzaal is gerealiseerd;
2. De bezettingsgraad is afgeleid van de tijdelijke De Schelft. Sinds de ingebruikname is een toename van het gebruik geconstateerd. Echter, de tijdelijke locatie kent de nodige beperkingen in (dubbel)gebruik door de lay-out: waar in het verleden nog gesport kon worden tijdens de opbouw van cultuurevenementen, is dat tegenwoordig niet meer mogelijk;
3. Diverse verenigingen geven aan om meer uren gevraagd te hebben, maar dit kan veelal niet gehonoreerd worden. Vanuit de cultuursector is de opmerking gemaakt dat er zelfs een maximum gehanteerd wordt aan het aantal uren dat gereserveerd kan worden.

Concreet is er vanuit de handbal- en basketbalvereniging aangegeven interesse te zijn in meer zaaluren. Voor basketbal geldt dat de tijdelijke De Schelft niet goed geschikt is doordat de vloer teveel het stuiteren van de bal absorbeert. Er liggen naar de mening van de SRN voldoende mogelijkheden de exploitatie verder te verbeteren met een goede accommodatie.

Op termijn kan de gemeente overwegen om sportzalen bij scholen een andere bestemming te geven dan wel niet meer beschikbaar te stellen, zodat de bezetting van De Schelft overdag nog verder kan toenemen. Ten opzichte van de landelijke kengetallen zal het gebruik dan juist positief afwijken.

Exploitatie

Zoals ook voor het zwembad is bepaald, zal de exploitatie van De Schelft ondergebracht worden bij het Sportbedrijf Noordwijk. Gezien de expertise in het beheer van sportaccommodaties, een logische keuze. De SRN constateert echter dat het sportbedrijf zich beperkt tot voornamelijk deze beheertaak. Dit is ook terug te zien in de keuze om voor De Schelft geen bemenste horeca in te richten, maar machine vending. In vergelijking tot sportaccommodaties in omliggende gemeenten en de grotere

accommodaties in onze gemeente, lijkt dit ons een bijzondere keuze. Indien zwembad BinnenZee een horecafunctie kent, waarom zou een multifunctionele De Schelft deze dan niet kunnen hebben? Het ontbreken van goed onderbouwde exploitatiegegevens van OptiSport uit het verleden brengt een beperking mee in het bepalen van de mogelijkheden, maar mag naar onze mening geen aanleiding zijn de (positieve) invloed op de exploitatie dan maar te negeren.

Ook in bredere zin mist de SRN in de opstelling aanvullende mogelijkheden om de exploitatie een positievere aanblik te geven. Enerzijds herkennen we dit, aangezien in het Sportbedrijf geen commerciële functie is ondergebracht door de gemeente. In omliggende gemeente vinden regelmatig evenementen plaats (denk aan TulpPop in Voorhout of Vier de Lente in Hillegom) in de gemeentelijke sportaccommodaties. In sporthal De Korf in Teylingen is een klimwand gerealiseerd. Naar onze mening zijn er alternatieven denkbaar die positief kunnen bijdragen aan de exploitatie van De Schelft, die nu niet onderzocht of meegewogen zijn.

Opgemerkt moet worden dat zo'n 65% van het (negatieve) begrootte exploitatieresultaat gevormd wordt door de kapitaallasten. Deze bestaan uit twee componenten: de rekenrente (in dit geval 2,65%) en de afschrijvingen. De laatste component is van boekhoudkundige aard (daar maken wij hierna nog een opmerking over) en hangt samen met de gekozen financieringsvorm. De jaarrekening van de gemeente Noordwijk heeft de afgelopen jaren een positief resultaat getoond en dit vertaalt zich in aanzienlijke reserves op de balans. Hoewel boekhoudkundig correct, heeft de gemeente (i.c. het College) de ruimte om de reserves in te zetten voor de financiering van de nieuwbouw, waardoor het werkelijke exploitatieresultaat aanzienlijk minder negatief zal uitpakken.

De keuze om naast de nieuwbouwvarianten ook de tijdelijke De Schelft te presenteren, bevreedt ons enigszins. Naast het feit dat hiermee appels en peren vergeleken worden, schuift het College hiermee slechts de beslissing voor zich uit. De tijdelijkheid is een gegeven en het argument dat de zaken er tegen die tijd wellicht rooskleuriger voorstaan, is wensdenken. Een dergelijk vooruitzicht is er immers niet, en omgaan met onzekerheden over de toekomst is nu eenmaal de aard van besluitvorming.

De belangrijkste overweging van de SRN om positief te staan tegenover de realisatie van een multifunctionele De Schelft is echter niet van financiële aard. De gepresenteerde exploitatie-overzichten zouden van toepassing zijn indien we hier kijken naar een nieuw te realiseren, niet eerder bestaande faciliteit. Zo'n aanvullende faciliteit zou vragen om een dergelijk onderzoek. Echter, het gaat hier om het vervangen van een bestaande faciliteit. Was het nu niet vanwege de brand, dan zou het dossier De Schelft ook op tafel liggen vanwege het bereiken van het economische (en technische) einde van de levensduur. En juist gevoerd beleid zou er dan in moeten voorzien dat een reservering is getroffen voor die vervanging. De voormalige gemeente Noordwijkerhout heeft hierin verzaakt, door niet af te schrijven op de accommodatie. Dit heeft 40 jaar lang een positieve invloed gehad op de gemeentelijke jaarrekening. Indien afschrijving wel was toegepast, dan was er (jaarlijks) minder te besteden geweest. Het is een beleidskeuze geweest van achtereenvolgende Colleges van B&W en door de gemeenteraad goedgekeurd.

Of De Schelft vervangen moet worden vanwege de brand of door einde levensduur, de huidige gemeenteraad is door deze werkwijze schatplichtig geworden aan de inwoners van onze gemeente. Zo'n 40 jaar lang hebben de inwoners goed gebruik gemaakt van De Schelft en het zou onverteerbaar zijn wanneer, als gevolg van onzorgvuldig boekhouden door de voormalige gemeente, hen nu deze faciliteit onthouden zou worden. De vraag die voorligt is niet of er behoefte is aan De Schelft en wat dit zou mogen kosten; de vraag is of het moreel acceptabel is om de inwoners De Schelft nog langer te onthouden? (Stel dat de gemeente niet gereserveerd heeft voor het vervangen van de riolering, zou deze dan niet vervangen worden bij einde levensduur of disfunctioneren?)

Conclusie

De Sportraad Noordwijk staat meer dan positief tegenover de bouw van een multifunctionele hal aansluitend aan het zwembad De Schelft. De SRN geeft hierbij de voorkeur aan de variant V1 waarbij de sporthal wordt uitgebreid met een verrijdbare tribune. Tenminste de handbalvereniging heeft haar voorkeur hiervoor uitgesproken, en wij voorzien meer voordelen aan deze variant. Uiteraard merken wij hierbij op dat wij in ons advies geen rekening houden met de wensen vanuit de culturele verenigingen.

De SRN heeft veel erkenning voor het verder vereenvoudigen van het programma van eisen, waardoor naar onze mening de haalbaarheid vergroot is. Wij merken op dat in een vervolgtraject goed gelet moet blijven worden op deze vereenvoudiging om daarmee 'gold plating' te voorkomen.

Wij begrijpen dat het voor de gemeenteraad een lastige afweging is om een besluit te nemen over dit al langer slepende dossier. In het begeleidend schrijven bij de adviesaanvraag is nog maar eens benadrukt dat de financiële vooruitzichten niet per se positief zijn. Met de voorjaarsnota 2025 is een deel van de bezuinigingen per 2026 vanuit de landelijke overheid tenietgedaan, maar dit geeft geen garantie voor de toekomst. Opgemerkt zij dat dit in het geval van De Schelft een tijd-gerelateerde factor is geworden; indien een besluit spoedig na de brand genomen zou zijn, was een zgn. 'ravijnjaar' nog niet op de radar verschenen. Het is naar de mening van de SRN niet gepast om dit als argument te gebruiken voor het al dan niet investeren in De Schelft; er zijn meer beleidskeuzen te maken en slechte timing mag een enkel dossier dan niet raken.

Tot slot erkennen wij dat er onder de inwoners van onze gemeente nog steeds enige post-fusie sentimenten leven. Voor sommigen leidt dat ertoe dat dit dossier met argwaan wordt bekeken, en gemakshalve de begrootte kosten worden omgeslagen naar benutte uren of bediende inwoners. Hoewel wij dit keer geen grondige financiële analyse hebben gemaakt (mede door de tijd gedwongen), maar nog steeds zien wij ruimte voor een positiever exploitatie dan nu voorgesteld. Er is vraag naar meer zaaluren, ook door andere sporten/verenigingen, en alternatieven zijn er niet (want zalen zijn ongeschikt en de Duinwetering zit helemaal vol). Alternatieve inkomsten worden onvoldoende overwogen terwijl in de afgelopen twee jaar al positieve tendensen te zien zijn geweest. Laten we over de kernen van de gemeente heen vol inzetten op goede faciliteiten voor alle kernen, en De Schelft is er daar zeker één van.

Met vriendelijke groet,

Klaas van Duin
Voorzitter Sportraad Noordwijk